

[Hartel.]

ja, de er vel i og for sig ogsaa nødvendige. Det eneste, jeg maa henstille til Ministeren, er, at disse Sager i de Tilfælde, hvor han har den endelige Afgørelse, bliver fremskyn- det det mest mulige, saa at ikke kostbar Tid gaar tabt ved, at man forhandler mellem de forskellige Instanser. Det samme maa gælde med Hensyn til Arbejds- og Forligsnævnet ved de Spørgsmaal, der vedrørende de kollektive Aftaler henskydes til Afgørelse inden for Arbejds- og Forligsnævnet. Der synes i visse Kredse — det vil jeg gerne sige over for en mulig Indven- ding gaaende ud paa, at Landbruget kunde jo selv lade dets Arbejdere rykke op paa Lønninger, som svarede til dem, som Tørve- produktionen momentant og sæsonpræget kan give — at raade overdrevne Forestillinger om Landbrugets Afkastningsevne ogsaa i Øjeblikket. Der maa nemlig her tages Hensyn til den stærkt formindskede Landbrugs- produktion grundet paa, at en Række Til- førsler nu ikke mere kommer. Det maa heller ikke lades ude af Betragtning, at de proteinrige Afrøder, vi skal skaffe og op- bevare for i det hele taget at holde Produk- tionen i Gang, kræver langt større Udgifter og betydelig Anvendelse af Arbejdskraft, sammenlignet med de Fodermidler, vi tid- ligere skaffede os udefra. Dette gør, at Re- sultaterne slet ikke er saa overvældende, som mange mener. Jeg kan her henvise til, at Hr. Kvist Kristensen inden for De jyske Landboforeninger har behandlet 2 377 Regn- skaber for 1939—40 og er kommet til et Gen- nemsnitsresultat af 5 pCt.s Forrentning. Dette kan ikke siges at være overdrevent med den Periode af daarlig Forrentning, der er gaaet forud, saa jeg tror ikke, man kommer langt med Betragtninger som dem, jeg her har søgt paa Forhaand at tage Brodden af.

Jeg takker Regeringen for Lovforslaget og kan tilsige vor Støtte til dets Gennem- førelse.

Aksel Larsen: Det er tydeligt, at de ærede Ordførere, der har talt før mig, havde meget store Vanskeligheder ved at klare den absolut manglende Logik i den Omstændighed, at der er saa stor Arbejds- løshed her i Landet, og at Regeringen nær- mere venter en almindelig Stigning af Ar- bejdsløsheden end et Fald, og saa det, at man gennem denne Lovgivning vil indføre Stavnsbaandet for Landbrugsarbejdere og gennemføre en Række andre Foranstalt- ninger, om hvilke man hævder, at hvis disse ikke gennemføres, saa kommer i første Række Landbruget, men muligvis

ogsaa baade Brænde- og Tørveproduktionen til at mangle Arbejdskraft i Sommer.

Normalt er det jo saadan i et kapitali- stisk Samfund, at der skal det hele ordnes uden snærende Baand og Tvang i Er- hvervsspørgsmaal, og ved Sammenspillet mellem Tilbud og Efterspørgsel skal det bestemmes, hvor bl. a. Arbejdskraften skal beskæftiges, og hvilken Løn der skal betales. Man skulde i alt Fald mene, at naar vi har hundrede Tusinde arbejdsløse i den bedste Arbejdstid i Sommeren, kunde det lade sig gøre ved at lade Tilbud og Efterspørgsel være bestemmende at skaffe den fornødne Arbejdskraft frem til de forskellige Slags Arbejde i de forskellige Egne af Landet. Det gik jo ganske godt i Fjor.

I Fjor fandt man sig beføjet til at gennemføre en anden Lov, som man hæv- dede var nødvendig for at sikre, at Land- bruget fik den tilstrækkelige Arbejdskraft. Denne Lov har, saa vidt jeg forstaar, ikke faaet saa overvældende stor Betydning, idet det viste sig, at de mangfoldige Paastande, der var fremsat fra Landbrugerne om, at det var umuligt at faa Arbejdskraft, ikke var synderligt holdbare. Det viste sig, at der ikke var saa forfærdelig megen Brug for en ekstra Tilførsel af Arbejdskraft, og det viste sig ved praktiske Forsøg, som blev gjort i forskellige af Landets Egne, at Land- bruget tilsyneladende var overmættet med Arbejdskraft, til Trods for at det betalte rent ud sagt elendige Lønninger.

Paa Fyn f. Eks. forsøgte Landarbej- dernes faglige Organisation og deres Ar- bejdsløshedskasse at indrykke store An- noncer i Dagbladene med Tilbud om et nærmere bestemt Antal faglærte Høstar- bejdere. Man stillede for disse faglærte Høstarbejdere kun eet Krav, at de i hvert Fald skulde have Løn i Overensstemmelse med Tarifaftalen mellem Dansk Arbejds- mandsforbund og Landbrugets Arbejdsgiv- verforening. Hvis jeg ikke husker meget fejl, saa resulterede disse Annoncer ikke i Henvendelse fra en eneste Landmand, som havde Brug for en eneste faglært Høst- arbejder, men de resulterede i noget andet. Man startede med at avertere, at man havde et halvt Hundrede faglærte Høstarbejdere til Raadighed, og saa fik man i Løbet af faa Dage Henvendelse fra et halvt Hundrede Stykker til; de spurgte, om de kunde komme med i Annoncen, for de gik ogsaa ledige og trængte ogsaa til at faa noget at be- stille og var ogsaa faglærte Landbrugs- arbejdere.

Den Slags Forsøg blev gjort i Fjor paa at skaffe Arbejdere Beskæftigelse ved Land-